

METODICKO-ORGANIZAČNÉ POKYNY

2. ročník Olympiády zo slovenského jazyka a literatúry školský rok 2009/2010

2. ročník Olympiády zo slovenského jazyka a literatúry (OSJL) sa v školskom roku 2009/2010 uskutoční v súlade s Organizačným poriadkom Olympiády zo slovenského jazyka a literatúry. Vyhlasovateľom OSJL je Ministerstvo školstva SR, odborným garantom je Slovenská komisia Olympiády zo slovenského jazyka a literatúry (SK OSJL) v spolupráci so Slovenskou asociáciou učiteľov slovenčiny (SAUS), organizačným zabezpečením je poverená IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, krajské školské úrady (KŠÚ), prípadne poverené centrá voľného času (CVČ).

Ministerstvo školstva SR garantuje:

- a) celoštátne kolo súťaže po stránke **odbornej, finančnej a organizačnej** prostredníctvom IUVENTY a SK OSJL,
- b) krajské a obvodné kolá po stránke **finančnej a organizačnej** prostredníctvom krajských školských úradov, školské kolá prostredníctvom škôl; **odbornú** stránku týchto kôl garantuje prostredníctvom SK OSJL, krajských a obvodných komisií OSJL.

Spolu s týmito pokynmi budú na stránke www.olympiady.sk zverejnené prihlášky na obvodné a krajské kolá a hodnotiace tabuľky. Pozvánky a prihlášky na celoštátne kolo pripraví a pošle organizátorom krajských kôl IUVENTA prostredníctvom KŠÚ, prípadne poverených CVČ.

Olympiáda zo slovenského jazyka a literatúry sa organizuje v nasledovných kategóriách:

Kategória C, žiaci 8. a 9. ročníka základných škôl, žiaci tretieho a štvrtého ročníka osemročných gymnázií,

Kategória B, žiaci 1. a 2. ročníka stredných škôl, žiaci piateho a šiesteho ročníka osemročných gymnázií,

Kategória A, žiaci 3., 4. a 5. ročníka stredných škôl, žiaci siedmeho a ôsmeho ročníka osemročných gymnázií.

Žiak súťaží v kategórii, ktorá zodpovedá typu školy, ročníku a ďalším kritériám, ktoré sú uvedené v týchto pokynoch.

OSJL je postupová súťaž. Podmienkou postupu do vyššieho kola je absolvovanie nižšieho kola a umiestnenie sa na 1. mieste (v prípade postupu do celoštátneho kola na 1. a 2. mieste). V prípade odôvodnenej neúčasti víťaza (závažné zdravotné alebo rodinné dôvody) postupuje do vyššieho kola náhradník – súťažiaci, ktorý sa umiestnil na 2. mieste v príslušnej kategórii. Nahradenie súťažiaciho je možné uskutočniť najneskôr tri pracovné dni pred termínom konania príslušného kola súťaže po dohovore s organizátorom.

ŠKOLSKÉ KOLO

Školského kola sa dobrovoľne zúčastňujú žiaci kategórií A, B, C, ktorí v škole prejavia o súťaž záujem.

Školské kolá organizujú školy na základe dobrovoľnosti. Za ich prípravu, finančné, organizačné a odborné zabezpečenie zodpovedajú riaditeľ školy a predmetová školská komisia.

Úlohou predmetovej školskej komisie je spropagovať olympiádu medzi žiakmi, odborne usmerňovať a odporučiť vhodnú literatúru.

Predmetová školská komisia postupuje pri súťaži v súlade s organizačným poriadkom a týmito pokynmi. Každú kategóriu hodnotí odborná porota (hodnotiaca komisia), odporúčame vytvoriť trojčlenné odborné poroty. Žiaci súťažia anonymne a dodržiavajú pravidlá súťaže.

Odborná porota určí poradie súťažiacich, predseda predmetovej školskej komisie oboznámi súťažiacich s výsledkami a vyhlási víťaza danej kategórie. Diplom pre víťazov podpíše predseda predmetovej školskej komisie a riaditeľ školy.

Predseda predmetovej školskej komisie zašle **výsledkové listiny** školského kola elektronickou poštou, resp. poštou najneskôr **do 7 dní** predsedovi obvodnej komisie OSJL a príslušnému KŠÚ alebo

poverenému CVČ (kategória C), predsedovi krajskej komisie a príslušnému KŠÚ alebo poverenému CVČ (kategória A, B).

Predseda predmetovej školskej komisie vyhodnotí priebeh a úroveň školského kola, **vyhodnotenie** zašle predsedovi obvodnej komisie OSJL (kategória C) a predsedovi krajskej komisie OSJL (kategórií A a B) najneskôr **do 7 dní** po ukončení súťaže.

OBVODNÉ KOLO

Obvodného kola sa zúčastňujú žiaci kategórie C, ktorí sa v školskom kole umiestnili na 1. mieste.

Obvodné kolo OSJL pre žiakov základných škôl kategórie C a príslušných ročníkov osemročných gymnázií zabezpečuje po odbornej stránke obvodná komisia OSJL.

Obvodnú komisiu OSJL vymenúva príslušný KŠÚ. Návrh na predsedu obvodnej komisie predkladá príslušnému KŠÚ predseda krajskej komisie a návrh na členov obvodnej komisie predkladá predseda obvodnej komisie.

Obvodné kolo OSJL organizačne zabezpečuje škola alebo školské zariadenie, na základe písomného poverenia príslušného KŠÚ, v spolupráci s príslušnou obvodnou komisiou. Poverená škola pozve žiakov umiestnených v školskom kole na 1. mieste písomne najmenej **14 dní pred konaním súťaže**. Členov odbornej poroty vymenúva KŠÚ na základe návrhu predsedu obvodnej komisie. Obvodné komisie navrhnu odborné poroty pre každú kategóriu tak, aby v nich boli zastúpení skúsení učitelia, zástupcovia metodicko-pedagogických centier a iní, ktorí objektívne posúdia úroveň vedomostí súťažiacich. Jedna odborná porota môže hodnotiť aj dve kategórie.

DÔLEŽITÉ UPOZORNENIE

Odbornú porotu môžu tvoriť aj učitelia zúčastnených škôl, pričom predseda obvodnej komisie zabezpečí ich účasť v porote tak, aby učiteľ nebol členom poroty v tej kategórii, v ktorej súťaží jeho žiak.

Obvodné kolá súťaže sa uskutočnia v každom obvode. V prípade nízkeho počtu súťažiacich vo viacerých okresoch je prípustné spoločne zorganizovať obvodné kolo pre tieto okresy v jednom termíne, v ktorom budú súťažiť žiaci z viacerých okresov. Výsledkové listiny, diplomy a ceny však musia byť udelené samostatne za každý okres.

Žiaci súťažia anonymne a dodržiavajú pravidlá súťaže. Členovia odbornej poroty sa riadia týmito pokynmi. Každú kategóriu hodnotí odborná porota, odporúčame vytvoriť trojčlenné odborné poroty. Organizátor obvodného kola zabezpečí podľa počtu súťažiacich potrebné množstvo kópií súťažných materiálov.

Po ukončení obvodného kola odovzdá predseda odbornej poroty **výsledkové listiny** predsedovi obvodnej komisie, ktorý ich zašle elektronickou poštou, resp. poštou **do 7 dní** predsedovi krajskej komisie OSJL, predsedníčke SK OSJL a KŠÚ alebo poverenému CVČ. Víťazov obvodného kola môže predseda obvodnej komisie nahlásiť predsedovi krajskej komisie a organizátorovi krajského kola olympiády **do 3 dní** po ukončení súťaže.

Predseda obvodnej komisie **vo vyhodnotení podujatia** uvedie o. i. zoznam škôl, ktoré sa do súťaže zapojili a celkový počet zúčastnených žiakov na školských kolách i v obvodnom kole olympiády. Vyhodnotenie zašle predseda obvodnej komisie OSJL elektronickou poštou, resp. poštou, príslušnému predsedovi krajskej komisie OSJL **do 7 dní**.

KRAJSKÉ KOLO

Krajského kola sa zúčastňujú žiaci kategórií A a B, ktorí sa v školských kolách umiestnili na 1. mieste a žiaci kategórie C, ktorí sa v obvodných kolách umiestnili na 1. mieste.

KŠÚ poverí organizáciou krajského kola inštitúciu, ktorá písomne pozve do krajského kola žiakov umiestnených na 1. mieste v obvodných kolách (kategória C) a žiakov umiestnených na 1. mieste v školských kolách (kategórie A a B) najmenej **14 dní pred konaním súťaže**. Krajské kolo musí byť organizované na jednom mieste spoločne pre žiakov základných a stredných škôl a musí byť na ňom prítomný krajský predseda OSJL.

KŠÚ menuje predsedu, členov krajskej komisie OSJL a odbornej poroty tak, aby v nich boli zastúpení skúsení učitelia, zástupcovia metodicko-pedagogických centier a iní. Krajská komisia postupuje pri

súťaži v súlade s organizačným poriadkom a týmito pokynmi. Každú kategóriu hodnotí odborná porota, odporúčame vytvoriť trojčlenné odborné poroty. Jedna odborná porota môže hodnotiť aj dve kategórie. Žiaci súťažia anonymne a dodržiavajú pravidlá súťaže.

DÔLEŽITÉ UPOZORNENIE

Odbornú porotu môžu tvoriť aj učitelia zúčastnených škôl, pričom predseda krajskej komisie zabezpečí ich účasť v porote tak, aby učiteľ nebol členom poroty v tej kategórii, v ktorej súťaží jeho žiak.

Predseda krajskej komisie OSJL zašle **výsledkové listiny** elektronickou poštou, resp. poštou príslušnému KŠÚ alebo poverenému CVČ, IUVENTE a predsedníčke SK OSJL **do 7 dní** po krajskom kole.

Vyhodnotenie, vrátane štatistiky (školského, obvodného a krajského kola) zašle predseda krajskej komisie OSJL elektronickou poštou resp. poštou príslušnému KŠÚ alebo poverenému CVČ, IUVENTE a predsedníčke SK OSJL **do 14 dní**.

Do celoštátneho kola postupujú žiaci, ktorí sa umiestnili v krajských kolách na prvom a druhom mieste v každej kategórii. Títo žiaci obdržia pri odovzdávaní diplomov na krajskom kole od predsedu krajskej komisie OSJL zároveň pozvánku a záväznú prihlášku na celoštátne kolo. Po dohode s prítomnými pedagógmi odovzdá predseda krajskej komisie OSJL pozvánku a záväznú prihlášku na celoštátne kolo aj vybranému pedagogickému sprievodu, ktorý bude sprevádzať zverených žiakov z príslušného kraja a zabezpečovať im dozor na celoštátnom kole, vrátane cesty. Pedagogický sprievod za kraj zabezpečujú dve dospelé osoby.

CELOŠTÁTNE KOLO

Celoštátneho kola sa zúčastňujú žiaci základných a stredných škôl, kategórií A, B, C, umiestnení v krajskom kole OSJL na 1. a 2. mieste.

Celoštátne kolo OSJL zabezpečuje po odbornej stránke SK OSJL, ktorú vymenúva Ministerstvo školstva SR. Návrh na predsedu SK OSJL podáva Slovenská asociácia učiteľov slovenčiny (SAUS) a návrh na členov Slovenskej komisie OSJL podáva predseda SK OSJL. Celoštátne kolo OSJL zabezpečuje po organizačnej stránke IUVENTA.

Slovenská komisia OSJL menuje hodnotiace komisie pre jednotlivé kategórie, odporúčame vytvoriť trojčlenné odborné poroty, ktoré postupujú pri súťaži v súlade s organizačným poriadkom a týmito pokynmi. Žiaci súťažia anonymne a dodržiavajú pravidlá súťaže.

Odborná porota určuje poradie súťažiacich, predseda Slovenskej komisie OSJL oboznamuje súťažiacich s výsledkami a vyhlasuje víťaza v danej kategórii. Písomné práce súťažiacich uschováva organizátor celoštátneho kola jeden rok.

IUVENTA zverejní výsledkové listiny celoštátneho kola na internetovej stránke www.olympiady.sk.

**Harmonogram Olympiády zo slovenského jazyka a literatúry
2. ročník, školský rok 2009/2010**

Kolo	Termín	Zaslanie		
		výsledkových listín ¹⁾	vyhodnotenia ²⁾	prihlášok do vyššieho kola ³⁾
ŠKOLSKÉ (kategórie A,B,C)	do 16.10.2009	do 23. 10. 2009 predsedovi OK OSJL (C), predsedovi KK OSJL (A,B) a KŠÚ prípadne poverenému CVČ (A,B,C)	do 23. 10. 2009 predsedovi OK OSJL (C), predsedovi KK OSJL (A,B)	do 30. 10. 2009 organizátorovi obvodného kola (C) organizátorovi krajského kola (A,B)
OBVODNÉ (kategória C) miesto určí KŠÚ	4. 11. 2009	do 11. 11. 2009 predsedovi KK OSJL, predsedníčke SK OSJL a KŠÚ prípadne poverenému CVČ	do 18.11. 2009 predsedovi KK OSJL	do 18. 11. 2009 organizátorovi krajského kola OSJL
KRAJSKÉ (kategórie A,B,C) miesto určí KŠÚ	3. 12. 2009	do 10.12. 2009 predsedníčke SK OSJL, KŠÚ (prípadne poverenému CVČ) a IUVENTE	do 17. 12. 2009 predsedníčke SK OSJL, KŠÚ (prípadne poverenému CVČ) a IUVENTE	do 17. 12. 2009 IUVENTE
CELOŠTÁTNE (kategórie A,B,C) Bratislava	8. – 9. 2. 2010			

Tlačivo výsledkovej listiny¹⁾, tlačivo na vyhodnotenie podujatia²⁾ a tlačivo prihlášky do vyššieho kola³⁾ bude zverejnené na internetovej stránke www.olympiady.sk v časti OSJL.

**Ďalšie informácie podajú členovia
Slovenskej komisie Olympiády zo slovenského jazyka a literatúry na adrese:**

PaedDr. Mária Melichárová (predsedníčka SK OSJL)

Wolkrova 19, 851 01 Bratislava
E-mail: melichar@chello.sk

Mgr. Dana Sládeková (tajomníčka SK OSJL)
projektová manažérka

IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže
Búdková 2, 811 04 Bratislava 1
Tel: 02/ 59 296 271, Fax: 02/ 59 296 123
E-mail: dana.sladekova@iuventa.sk
Web: www.olympiady.sk, www.iuventa.sk

Pokyny pre členov odbornej poroty

1. Členov odbornej poroty školského kola vymenuje riaditeľ školy, členov odbornej poroty obvodného a krajského kola vymenuje KŠÚ, členov odbornej poroty celoštátneho kola vymenuje SK OSJL.
2. Deň pred začiatkom súťaže odborná porota pripraví materiál na písomnú časť súťaže.
3. Časový harmonogram (odporúčaný)

8:00 – 8:30	prezentácia
8:30 – 9:00	žrebovanie čísel, organizačné pokyny
9:00 – 10:00	písomná časť (práca s textom a transformácia textu)
10:00 – 10:30	prestávka
10:30 – 11:00	príprava na ústnu časť (pozri bod 6)
11:00	ústna časť súťaže
4. Pred začiatkom súťaže si každý žiak vyžrebuje číslo, pod ktorým bude súťažiť. Číslo uvádza na všetkých materiáloch písomnej časti olympiády. Mená súťažiacich zistia členovia poroty až po stanovení poradia víťazov pred oficiálnym vyhlásením výsledkov, t.j. po skončení písomnej a ústnej časti.
5. **Písomná časť** pozostáva:
 1. **z práce s textom zameranej** na porozumenie textu, jeho analýzu z hľadiska jazykových rovín (30 min),
 2. **z transformácie textu** na iný slohový útvar, využitie iných slohových postupov a jazykových štýlov (30 min). Táto časť súťaže prebieha v rovnakom čase.
6. **Ústna časť**

Tému tejto časti vyhlasuje predseda odbornej poroty po skončení písomných častí. Poradie súťažiacich určujú vyžrebované čísla. Podľa vyžrebovaného poradia súťažiaci individuálne predstupujú pred odbornú porotu. Prejav musí obsahovať najmenej 10 viet prednesených naspamäť. Po skončení svojho vystúpenia zostáva každý súťažiaci v miestnosti, kde súťaž prebieha, aby počul ostatné rečnícke prejavy a lepšie pochopil hodnotenie poroty.
7. Vyhlásenie výsledkov aj s krátkym vyhodnotením súťaže je verejné. Odborná porota odovzdá organizátorovi súťaže všetky hodnotiace hárky aj s prácami žiakov.
8. Predsedovia obvodného a krajského kola sa riadia Metodicko-organizačnými pokynmi OSJL pre príslušný školský rok.

Hodnotenie úloh

Za každú správnu odpoveď udeľuje odborná porota body podľa kľúča.

Písomná časť súťaže (max. 40 bodov)

1. Práca s textom (max. 25 bodov)

Za každú správnu odpoveď udeľuje odborná porota 1 bod. Maximálny počet bodov je 25.

2. Transformácia textu (max. 15 bodov)

Ak súťažiaci nedodrží žáner a tému, nebude táto časť hodnotená.

Za každú hodnotenú zložku udeľuje odborná porota max. 3 body. Počet bodov sa úmerne znižuje pri chybe a nedodržaní nasledovných kritérií:

- Dodržanie žáneru a témy
- Výstižnosť
- Originalita textu
- Jazyková zložka (lexika, gramatika a štýl)
- Pravopis

Ústna časť (max. 15 bodov)

Za každú hodnotenú zložku udeľuje odborná porota max. 5 bodov. Pre hodnotenie žiakov použijú členovia odbornej poroty pomocnú tabuľku pre hodnotenie ústnej časti súťaže, zverejnenú na stránke www.olympiady.sk v časti OSJL. Počet bodov sa úmerne znižuje pri chybe, resp. nesplnení úlohy o 1 bod. Súťažiaci môže dosiahnuť max. 15 bodov.

Hranica úspešnosti súťažiacich sa stanovuje na 30 bodov z max. možného počtu 55 bodov.

Pri dosiahnutí 30 bodov sa súťažiaci stáva úspešným riešiteľom.

Autori: PaedDr. Mária Melichárová, Mgr. Dana Sládeková, PhDr. Eva Vrbanová

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Bratislava 2009